

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1938 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om sänkning av minimitullen för vissa lantbruksmaskiner.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 96 i första kammaren av herr *Sam Larsson* m. fl. och nr 183 i andra kammaren av herr *Andersson* i Rasjön m. fl., har hemställts, »att riksdagen ville besluta, att minimitullen för lantbruksmaskiner, hänförliga till stat. nr:is 1733—1747, sänkes från nuvarande 15 procent av värdet till 5 procent».

Vid behandlingen av motionerna har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen *E. Sandquist* såsom sakkunnig.

Förslaget innebär, att minimitullen skulle återföras till den procentsats, som gällde före de av 1933 års riksdag med anledning av den svensk-tyska handelstraktatens upphörande beslutade tilläggen till och ändringarna i tulltaxan.

De slag av artiklar, som avses i motionerna, äro i gällande tulltaxa med statistisk varuförteckning upptagna på följande sätt:

Statistiskt nr		Tull för 100 kg kronor	Tulltaxe-nr
	Tröskverk:		
1733	för maskinkraft . . . . . N	7:—	} 974
1734	andra . . . . . N	7:—	
1735	Halm- och höpressar . . . . . N	7:—	
1736	Såningsmaskiner . . . . . N	7:—	
1737	Gödselspridare . . . . . N	6:—	975
1738	Vältar, ej särskilt nämnda, sladdar och andra för jordens beredning avsedda, ej särskilt nämnda redskap, andra än handredskap . . . . . N	4:—	976
1739	Plogar, även ångplogar, årder och alvluckrare . . . . . N	6:—	} 977
1740	Harvar och andra harvliknande åkerbruksredskap . . . . . N	6:—	
1741	Skördemaskiner . . . . . N	6:—	

Statistiskt nr		Tull för 100 kg kronor	Tulltaxe-nr
1742	Slättermaskiner	N 6: —	977
1743	Hästräfsor och hövändare	N 6: —	
1744	Ogräsrensare, hästhackor och andra för sådd eller skörd avsedda, ej särskilt nämnda apparater	N 6: —	
1745	Harpor, kastmaskiner, triörer, sädessorterare och andra, ej särskilt nämnda för sortering, rening och rensning av säd, frö eller andra frukter avsedda apparater ..	N 6: —	
1746	Potatisrivnings- och torvrvinningsmaskiner, rotfruktskärare, roterande krossar (även sädes- och oljekakskrossar) samt gröpkvarnar, hackelsemaskiner och andra för fodervarors sönderdelning avsedda maskiner	N 6: —	
1747	Halmelevatorer och andra stackningsmaskiner	N 6: —	

Till numren i fråga är fogad en anmärkning, enligt vilken tullen för artiklar, hänförliga till nr 1733—1747, skall i varje fall motsvara minst 15 procent av varans värde. Anmärkningen har införts jämlikt förordningen den 21 mars 1933 (nr 88), vilken förordning trädde i kraft påföljande dag. Enligt förordningen skulle, i överensstämmelse med riksdagens beslut, såsom tillägg till tulltaxan den tidigare för ett stort antal maskiner, apparater och redskap föreskrivna minimitullen av 5 procent av värdet ersättas med en minimitull av 15 procent av värdet. Bland de slag av artiklar, för vilka minimitullen sålunda höjdes, befunno sig även till ovannämnda statistiska nummer hänförliga maskiner, apparater och redskap för lantbruket.

Såsom skäl för den föreslagna tullsänkningen har i motionerna anförts i huvudsak följande:

Den år 1933 vidtagna höjningen av minimitullen vore närmast föranledd av läget beträffande då förestående handelsförhandlingar, och de nya tariffrerna hade karaktären av en beredskapsåtgärd för ett befarat traktatslöst tillstånd. Föredragande departementschefen uttalade också sin förhoppning, att de ifrågavarande tullhöjningarna snart skulle kunna avvecklas. De avsedda förhandlingarna gingo emellertid om intet, men de tillfälliga tullförhöjningarna hade likväl fått bestå och belasta jordbrukarna. Det faktum, att höjningarna icke föranlett någon minskning av importen, syntes bevisa, att de svenska fabrikanterna tillfullo utnyttjade tullskyddet på den inhemska marknaden. Att exporten kunnat ökas absolut taget bevisade, att den inhemska industriens räntabilitet icke vore beroende av det höjda tullskyddet. Följaktligen skulle jordbruksnäringen göra en direkt vinst genom en återgång till äldre tullsatsar, utan att därigenom någon allvarlig skada tillfogades den inhemska fabrikationen.

I en till motionen I: 96 fogad bilaga äro intagna värdeuppgifter rörande tillverkning, in- och utförsel samt förbrukning av till ifrågavarande statistiska nummer hänförliga artiklar, avseende å ena sidan år 1932, d. v. s.

året innan minimitullen höjdes, och å andra sidan år 1936. Av dessa uppgifter framgår, att tillverkningsvärdet stigit från 8 miljoner till 24 miljoner kronor, i runda tal angivet, och att detsamma sålunda tredubblats. Värdena av in- och utförseln, som år 1932 uppgingo till 0.5 respektive 2.1 miljoner kronor, hade år 1936 ökat till 1.6 respektive 6.7 miljoner kronor. Även dessa värden hade alltså praktiskt taget tredubblats. Enahanda är förhållandet beträffande värdet av förbrukningen, i det att detta värde stigit från 6.3 miljoner kronor till 18.7 miljoner kronor.

Beträffande in- och utförselvärdena för de olika slagen av maskiner under åren 1932—1937 äro uppgifter intagna i en såsom bilaga till detta betänkande fogad tabell, som, förutom det totala värdet vid varje särskild statistisk position, jämväl upptager enhetsvärdet, d. v. s. medelpriset i kronor per kilogram, för till en och samma position hänförliga artiklar. Av tabellen framgår bland annat, att införseln huvudsakligen omfattat till statistiska nr 1736, 1739, 1741 och 1745 hänförliga maskiner, d. v. s. såningsmaskiner, plogar, skördemaskiner samt maskiner för sortering, rening och rensning av säd samt att utförseln väsentligen varit inriktad på maskiner, fallande under statistiska nr 1733, 1736, 1737, 1741 och 1742, och sålunda innefattat tröskverk, såningsmaskiner, gödselspridare samt skörde- och slättermaskiner. Införseln sker huvudsakligen från Tyskland, som år 1936 svarade för 42.8 procent av det totala införselvärdet. I övrigt införs lantbruksmaskiner i betydande mängder jämväl från Amerikes Förenta Stater och Danmark. Utförseln sker företrädesvis till Finland, de skandinaviska och baltiska staterna samt Storbritannien.

Av de i tabellen angivna enhetsvärdena för införseln framgår, att dessa värden sedan år 1932 i regel undergått en större eller mindre sänkning. Sålunda har medelpriset å importen sjunkit för såningsmaskiner (statistiskt nr 1736) från 1: 14 till 0: 75 kronor, för plogar (statistiskt nr 1739) från 1: 08 till 0: 94 kronor, för skördemaskiner (statistiskt nr 1741) från 1: 07 till 0: 94 kronor och för maskiner för sortering etc. (statistiskt nr 1745) från 2: 16 till 2: 05 kronor, allt per kilogram räknat. Beträffande enhetsvärdena för exporten må framhållas, att dessa värden i flera fall varit högre än motsvarande värden för importen. I fråga om exempelvis plogar uppgick sålunda medelpriset år 1937 för införseln till 0: 94 kronor och för utförseln till 1: 04 kronor per kilogram.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet i anledning av motionerna emottagit av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt avgivet utlåtande. Vid utlåtandet har fogats ett av kommerskollegium från Sveriges maskinindustrieförening införskaffat yttrande.

Sveriges maskinindustrieförening har för sin del avstyrkt tullsänkningen under framhållande, bland annat, att allvarlig skada kunde tillfogas den inhemska industrien genom minskning av nuvarande tullskydd. En sådan

åtgärd vore i alldeles särskild grad mindre välbetänkt vid en tidpunkt, då tecken till en begynnande industriell lågkonjunktur på många håll kunde skönjas. Såsom stöd för sin uppfattning åberopar föreningen i övrigt de synpunkter, som anförts i en till dess yttrande fogad skrift från tre större fabrikanter av lantbruksmaskiner. I nämnda skrift framhålls i huvudsak följande.

Inför 1928 års tullkommitté hade påvisats, att tillverkningen av lantbruksmaskiner vid tiden för denna kommittés arbete vore i starkt behov av ökat tullskydd. För kommittén hade ock framlagts siffror, som visade, att de viktigaste och mest gångbara lantbruksmaskinerna betingade lägre pris i Sverige än i de övriga nordiska länderna. Ännu i dag rådde samma förhållande, trots att tullen i Sverige utginge efter 15 procent av värdet, medan de andra länderna antingen medgåve tullfrihet eller också uttoge lägre tull, än som gällde här i landet. Behovet av tullskydd gjorde sig för närvarande kraftigare gällande än någonsin förut, på grund av att tillverkningskostnaderna i vårt land stigit i långt högre grad än i något av de konkurrerande länderna. Det förtjänade även framhållas, att flertalet främmande länder tillämpade väsentligt högre tullsatser än Sverige. Skulle den svenska tullen på föreslaget sätt minskas, vore en tillfällig vinning för vårt jordbruk tänkbar, men för den inhemska tillverkningen av lantbruksmaskiner kunde en sådan åtgärd bliva ödesdiger och medföra en arbetslöshet av betydande omfattning. För övrigt hade fabrikanterna icke obehörigen utnyttjat det tillfälle till höjning av priserna, vartill tullhöjningen skulle hava kunnat inbjuda. Sålunda kunde åren närmast efter tullhöjningen uppvisa de lägsta priser, som noterats under en mycket lång period. De prishöjningar, som senare måst genomföras, hade haft sin grund i höjda råvarupriser och ökade arbetslöner samt även varit betingade av vidtagna kostsamma kvalitetsförbättringar. Det borde även tagas i betraktande, att vidmakthållandet av en inhemska lantbruksmaskinindustri vore att anse såsom en försvarsberedskapsåtgärd av stor betydelse. Överhuvud taget kunde den beräknade vinsten av tullsänkningen lätt förbytas i förlust, i ökad arbetslöshet och i försämrade folkförsörjningsmöjligheter.

Kommerskollegium och *generaltullstyrelsen* ha framhållit, att de i bilagan till motionen I: 96 anförda siffrorna utvisade, att den inhemska tillverkningen av lantbruksmaskiner under tidsperioden 1932—1936 icke endast förmått att för egen del tillgodogöra sig förenämnda betydande ökning i förbrukningen utan även kunnat väsentligt öka sin export. Tillverkningen försigginge numera vid ett 50-tal olika företag. På grund av att flera av dessa företag vid sidan av fabrikation av lantbruksmaskiner bedreve framställning av andra artiklar, mötte det svårighet att bestämt uppgiva antalet av de arbetare, som helt eller huvudsakligen sysselsattes med förstnämnda fabrikation. Emellertid syntes arbetarantalet i fråga kunna uppskattas till omkring 3,000.

Ämbetsverken ha vidare anført bland annat följande:

I en genom 1928 års tullkommittés försorg verkställd utredning finnas intagna vissa uppgifter angående den svenska lantbruksmaskinindustriens tullskydds- och räntabilitetsförhållanden, sådana dessa gestaltade sig åren närmast före genomförandet av minimitullens höjning. Av utredningen fram-

går, att nämnda industri vid denna tid åtnjöt ett bruttotullskydd, som genomsnittligt taget motsvarade omkring 10 procent av värdet. Härav kan dragas den slutsatsen, att den då utgående minimitullen av 5 procent av värdet i regel icke kom i tillämpning utan att viktullarna mestadels blevo avgörande för tullbeskattningen. Samma utredning ger vid handen, att nettotullskyddet, d. v. s. den nominella tullen efter avdrag av råvaru- och halvfabrikatstullarna, uppgick till cirka 3 procent av värdet. Det nettotullskydd, som tillverkningen av lantbruksmaskiner åtnjöt före minimitullens höjning, var alltså mycket ringa. En betydande förbättring av nettotullskyddet måste självfallet hava inträtt genom berörda tullhöjning, som, enligt vad av det ovan sagda framgår, innebar en ökning av bruttotullen med omkring 5 procent av värdet. Några mera bestämda slutsatser angående tullhöjningens inverkan på nettotullskyddets storlek kunna dock icke dragas utan en närmare utredning av industriens produktionsförhållanden, och en sådan utredning hava ämbetsverken icke varit i tillfälle att verkställa. Det må i detta sammanhang erinras, att lantbruksmaskinindustrien för sina tillverkningar begagnar sig av ett flertal mer eller mindre högt tullbelagda råämnen och halvfabrikat, såsom gjutgods, vanligt eller aducerat, järnplåt, valsjärn, järnrör, kättingar och kedjor, skruvar, bultar och muttrar, kul- och rullager, samt bearbetade trävaror av olika slag.

Ovanberörda utredning innehåller även vissa uppgifter rörande den svenska lantbruksmaskinindustriens finansiering och räntabilitet under åren 1924—1928, d. v. s. under en tidsperiod, då den lägre tullen ännu var i gällande kraft. Uppgifterna i fråga utvisa, att industriens ekonomiska ställning under nämnda år var mycket god beträffande ett av de större företagen, medan den i övrigt var jämförelsevis svag. Bortsett från förstnämnda företag, vilket vid sidan av lantbruksmaskintillverkning bedrev försäljning av från utlandet importerade artiklar av sitt utländska moderföretags tillverkningar, var det ekonomiska utbytet i allmänhet otillfredsställande. Sålunda hade endast i ett par fall skälig förräntning av det i rörelsen nedlagda kapitalet ernåtts. Jämväl i detta avseende torde en förbättring hava inträtt efter tullhöjningens genomförande. Enligt vad som uppgivits skulle dock flera företag alltjämt arbeta under tryckta ekonomiska förhållanden. Något mera bestämt omdöme om lantbruksmaskinindustriens nuvarande finansiella ställning och de möjligheter, denna industri får anses äga att ekonomiskt bära en tullsänkning, kan dock icke avgivas utan föregående omfattande undersökningar.

Till belysande av den föreslagna tullsänkningens ekonomiska betydelse har i motionen I: 96 anförts, att tullskyddet, beräknat efter 5 procent av värdet på hela förbrukningen år 1932, utgjorde endast cirka 300,000 kronor mot 2,900,000 kronor efter 15 procent år 1936. Enligt vad i motionen framhålles har i denna kalkyl, som alltså är grundad på en antagen skillnad mellan den tidigare och den nu gällande tullbeskattningen av 10 procent av värdet, förutsatts, att viktullarna i förevarande fall icke hava någon nämnvärd betydelse. Såsom förut nämnts motsvarade emellertid tullskyddet före tullhöjningen genomsnittligt taget omkring 10 procent av värdet, innebärande att viktullarna vid denna tid mestadels voro av avgörande betydelse för tullbeskattningen. En kalkyl av ovan anförda slag synes därför böra grundas på en skillnad i tullbeskattningen av allenast 5 procent av värdet. I den mån kalkylen avser att giva ett uttryck för den minskning i tullbelastningen å jordbruket, som den föreslagna tullsänkningen skulle medföra, bör därjämte såsom utgångspunkt för kalkylen tagas värdet av förbrukningen för ett och samma år. Därvid synes lämpligt att utgå från år 1936, som är det sista år, för vilket definitiva förbrukningssiffror kunna erhållas, och som

samtidigt representerar den dittills största förbrukningsmängden. Då den inhemska förbrukningen av lantbruksmaskiner för år 1936 hade ett värde av 18.7 miljoner kronor, skulle den här ifrågasatta tullsänkningen hava för nämnda år medfört en minskning i tullbelastningen å det svenska jordbruket av 935,000 kronor. Denna siffra gäller dock endast under förutsättning, att tullskyddet till fullo utnyttjats. För bedömande av huruvida och i vad mån ett utnyttjande av tullskyddet förekommer, kräves bland annat en omfattande jämförelse mellan priserna å svenska och utländska fabrikat av sinsemellan likartad kvalitet. Någon sådan jämförelse hava ämbetsverken dock icke haft möjlighet att verkställa.

Ämbetsverken ha slutligen anfört, att i olika avseenden ytterligare utredning vore erforderlig för ett bestämt ställningstagande till föreliggande förslag om sänkning av gällande minimitull å vissa lantbruksmaskiner. Med hänsyn till att tullen i fråga, enligt vad förut nämnts, hade karaktären av en tilläggstull, vilken avsåge icke endast lantbruksmaskiner utan även ett stort antal andra maskiner, syntes det lämpligt, att denna utredning verkställdes i samband med en sådan allmän översyn av systemet med tilläggs-tullar, som av generaltullstyrelsen ifrågasatts i en den 4 december 1937 dagtecknad skrivelse till Kungl. Maj:t med framställning om revision av gällande tulltaxa.

Utskottet.

Särskilt under den senare tiden hava strävanden gjort sig gällande i syfte att för det svenska jordbruket underlätta anskaffningen av lantbruksmaskiner och därigenom ernå ökad användning av dessa för en rationell jordbruksdrift viktiga hjälpmedel. Vissa åtgärder i sådant syfte hava ock redan vidtagits. Det må sålunda erinras om att innevarande års riksdag beslutat bifalla ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag till åtgärder för främjande av gemensam maskin användning inom det mindre jordbruket, bland annat genom anvisande av ett anslag på en miljon kronor till en jordbrukets maskinlånafond. Det i föreliggande motioner framlagda förslaget om en sänkning av gällande minimitull för vissa lantbruksmaskiner torde kunna betraktas såsom ett led i berörda strävanden och ur denna synpunkt få anses värt beaktande.

Enligt vad som framgår av det av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt avgivna yttrandet i ärendet skulle ett genomförande av den ifrågasatta tullsänkningen kunna medföra en minskning i jordbrukets tullbelastning med omkring en miljon kronor per år. Det må emellertid bemärkas, att denna beräkning är grundad på den förutsättningen, att det nuvarande tullskyddet till fullo utnyttjas. Huruvida och i vad mån detta skydd i verkligheten utnyttjas är icke möjligt att uttala sig om utan en mera ingående undersökning. Till belysande av detta spörsmål hava representanter för den inhemska lantbruksmaskinindustrien inför utskottet framhållit följande. De viktigaste och mest gångbara lantbruksmaskinerna betingade lägre pris i Sverige än i de övriga nordiska länderna; och vore vid jämförelse mellan dessa priser att beakta, att maskinerna i vårt land i olikhet mot vad i sagda länder i allmänhet vore fallet levererades fraktfritt till

lantbrukarna. Någon höjning av priserna inom landet på lantbruksmaskiner hade icke vidtagits vare sig i omedelbart samband med den år 1933 genomförda tullförhöjningen eller under åren närmast därefter. Först under de senaste åren hade en prisförhöjning skett, vilken nödvändiggjorts bland annat av kraftigt stegrade järnpriser och andra ökade produktionskostnader samt av förbättringar i avseende å maskinernas kvalitet. Vad särskilt ökningen av järnpriserna beträffar har inför utskottet uppgivits, att det slags järn, som huvudsakligen användes för tillverkning av maskiner och redskap för lantbruket, under år 1937 stigit till ett pris, liggande ungefär 55 procent utöver priset under perioden 1925—1929. Av Sveriges Allmänna Lantbruks-sällskaps index framgår, att priset på lantbruksmaskiner genomsnittligt taget under motsvarande tidrymd stigit med allenast omkring 11 procent. Representanterna för lantbruksmaskinindustrien ha vidare framhållit, att den svenska tillverkningen av lantbruksmaskiner, trots höjningen av minimitullen, är föremål för en kraftig priskonkurrens från länder med lägre arbetslöner och materialkostnader samt att denna industri såsom helhet betraktad måst nöja sig med ringa avkastning på det i industrien investerade kapitalet.

Efter prövning av de olika omständigheter, som inverka på denna tullfrågas bedömande, har utskottet kommit till den uppfattningen, att det icke kan med säkerhet avgöras, huruvida de fördelar för det svenska jordbruket, som ett genomförande av motionärernas förslag möjligen skulle kunna medföra, äro av den betydelse, att de kunna uppväga de olägenheter för den inhemska lantbruksmaskinindustrien, som kunde komma att bliva följden av ett bifall till förslaget. Inom utskottet har ifrågasatts att begära en särskild utredning i motionernas syfte. Utskottet har emellerid funnit att åtminstone för det närvarande övervägande skäl tala mot att för detta speciella fall påkalla en sådan åtgärd, vars tullpolitiska konsekvenser kunna väntas sträcka sig vida utöver det område, som i motionerna berörts. Det torde i varje fall vara lämpligt att avvakta verkningarna av de åtgärder, som, enligt vad förut nämnts, vidtagits i samma eller likartat syfte, som med motionerna avses. Utskottet har därför ansett att motionerna icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 96 av herr Sam Larsson m. fl. och II: 183 av herr Andersson i Rasjön m. fl., om sänkning av minimitullen för vissa lantbruksmaskiner, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 maj 1938.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: friherre *Lagerfelt*, herrar *Viktor Larsson*, *Bengtsson*, *Sjödahl*, *Velander*, *Ekman*, *Robert Berg*, *Johan Larsson* och *Sköldén*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren*, *Björklund*, *Nylander*, *Olsson* i Gävle, *Johanson* i Huskvarna, *Werner* i Hultsfred, *Jonsson* i Skedsbygd, *Mårtensson* och *Olsson* i Kullenbergstorp.

Reservationer:

1) av herrar *Johan Larsson* och *Johanson* i Huskvarna, vilka ansett att utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

»Särskilt under den senare — — — (= början av utskottets yttrande sid. 6—rad 6 nerifrån) — — — ingående undersökning.

Genom beslut av Kungl. Maj:t den 24 mars innevarande år har chefen för jordbruksdepartementet bemyndigats tillkalla femton utredningsmän för utredning rörande jordbrukets produktionsbetingelser och avsättningsförhållanden m. m. Härvid uttalade föredragande departementschefen bland annat följande: 'Frågan huruvida som ett led i jordbrukspolitiken böra ingå statsåtgärder till nedbringande av jordbrukets produktionskostnader lärer lämpligen böra prövas i detta sammanhang. Kunde denna väg i mera betydande utsträckning beträdas, skulle även vid lägre utförsäljningspriser å jordbruksprodukter, än som annars vore erforderligt, jordbrukets lönsamhet kunna vidmakthållas samtidigt som möjlighet öppnades för ökad avsättning inom landet.' Berörda utredningsmän hava sedermera utsetts och påbörjat sitt arbete. Som synes sammanfaller syftet med ifrågavarande motion med ovan citerade uttalande i direktiven för den nya jordbruksutredningen. Det förefaller fördenskull lämpligt att en utredning rörande det i motionerna framförda spörsmålet verkställs i samband med jordbruksutredningen. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 96 och II: 183 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan om borttagande av tilläggstillarna å lantbruksmaskiner, hänförliga till stat. nr 1733—1747, hänskjutes för

utredning till de sakkunniga, som jämlikt den 24 mars 1938 givet bemyndigande av chefen för jordbruksdepartementet tillkallats för utredning rörande jordbrukets produktionsbetingelser och avsättningsförhållanden m. m.»; samt

2) av herr *Sköldén*.

In- och utförseln av vissa lantbruks-

Statistiskt nr	I n f ö r s e l n											
	1932		1933		1934		1935		1936		1937	
	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg
1733	3	0.81	14	1.56	5	0.73	18	0.72	46	0.83	139	1.05
1734	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1735	—	—	—	—	4	0.78	27	1.18	2	1.01	29	1.13
1736	17	1.14	34	0.93	56	0.75	138	0.82	219	0.78	308	0.75
1737	18	1.61	18	0.65	38	0.68	114	0.75	151	0.77	204	0.78
1738	2	5.43	1	0.43	2	2.66	26	3.40	53	3.60	138	3.25
1739	27	1.08	31	1.19	78	1.03	145	1.—	311	0.92	784	0.94
1740	9	1.44	27	0.98	26	0.91	47	0.76	55	0.73	113	0.81
1741	120	1.07	302	0.90	558	0.99	559	1.05	474	0.95	659	0.94
1742	1	1.07	11	0.79	2	1.23	3	1.08	4	1.24	12	1.42
1743	15	0.79	20	0.59	—	—	24	0.74	49	0.70	64	0.63
1744	38	1.38	22	0.71	17	0.64	32	0.73	42	0.74	65	0.72
1745	246	2.16	205	1.79	173	1.56	294	1.85	141	1.65	201	2.05
1746	19	0.70	16	0.70	39	0.87	35	0.69	43	0.90	46	0.74
1747	—	—	1	1.01	—	—	—	—	7	1.09	12	1.10
Summa	515	—	702	—	998	—	1,462	—	1,597	—	2,274	—

Bilaga.

maskiner under åren 1932—1937.

U t f ö r s e l n											
1932		1933		1934		1935		1936		1937	
Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg	Tu- sen kro- nor	Enhets- värde kronor per kg
151	1.15	182	1.08	245	1.06	440	1.07	713	0.97	1,050	1.04
9	0.79	3	0.71	6	0.70	11	0.71	19	0.80	37	1.—
2	0.88	5	0.72	2	0.94	1	1.28	5	0.96	9	1.20
112	1.06	163	0.90	256	0.83	412	0.76	426	0.79	786	0.80
30	0.79	71	0.77	168	0.66	213	0.55	318	0.53	513	0.56
5	0.42	2	0.77	7	0.66	13	0.48	18	0.68	38	0.76
34	1.05	29	0.76	31	0.69	29	0.83	57	1.—	198	1.04
28	0.54	36	0.56	32	0.52	33	0.58	48	0.67	56	0.70
34	0.70	94	0.73	191	0.73	502	0.78	689	0.79	920	0.83
1,337	0.71	1,489	0.66	2,464	0.67	2,625	0.61	3,417	0.63	4,221	0.65
115	0.62	123	0.62	238	0.61	341	0.57	424	0.58	561	0.68
18	0.81	12	0.79	43	0.84	58	0.81	39	0.67	91	0.68
107	1.78	108	1.59	201	1.57	235	1.60	217	1.52	247	1.47
149	1.15	228	1.09	150	1.21	174	1.14	148	1.05	162	1.03
6	1.98	2	1.05	7	1.45	9	1.54	7	1.29	13	1.24
2,137	—	2,547	—	4,041	—	5,096	—	6,745	—	8,902	—